

זה פיקאנטי. זה מגוחך. זה מצחיק. אבל זה גם די מפחיד.

שוה יכול לקרות בכנסת, בשנת 1973. בא לו ח"כ חדש — יעקב מזורחי. רב. תימני. אב ל-15 ילדים. דעות כל-כך שוכות, שאפילו מנחם פרוש נראה ליברלי בהשוואה אליו.

זורק רעיון: לכפות לבוש, "צנוע", עם שרולים ארוכים וחצאיות ארוכות, על עובדות-הכנסת, וגם על מזכירות הסיעות.

בא קצין-הכנסת, ומתחיל לבצע את הדבר על דעת עצמו. מסלק מזכירות (וגם את מזכירת סיעתנו) ממיזנון הכנסת. אוסר על הכניסה לעיתונאים הנועלים סנדלים, ללא גרביים.

באה ועדת-הכנסת ודנה על זה, ומוחדת להחליט. מועבר העניין ליו"ר הכנסת, שגם הוא פוחד להחליט. וכך, צעד קטן אחרי צעד קטן, מתקדמת הכפייה הדתית.

„הכנסת נתקפה שיגעון“

בשיא המאבק הגבנו על כך בהודעה לעיתונות: **על סף סיום כהונתה, נתקפה הכנסת הי שביעית שיגעון.** טרור הלבוש, שהונהג לפתע בבית, ושגרם להעלבת

יש צורך בחוק מיוחד כדי לייצג דווקא מוצר זה או אחר.

רפואה מזוייפת, חלב מזהה, מכשיר מקוקוק ובחירות מזוייפות — דינם כדון מזוזה מזוייפת. הצבעתי בעד הצעת-החוק של המפד"ל, אך נמנעתי מהצבעה על הצעת אגודת-ישראל, כדי להביע בדרך זו את מורת-רוחי מהנסיגות של סיעה זו, להחזיר את הכפייה הדתית גם לתוך בניין הכנסת עצמו.

מזה כמה ימים אנחנו עדים להתערבות בלתי-נסבלת, הגובלת בהתנכלות שיטתית ללבוש מזכירות הסיעות, העיתונאים ועובדות הבית.

נרמה כאילו יש חבריי-כנסת שאין להם מה לעשות כאן, אלא למרוך מבוקר עד ערב אורך הצאיות של נערות ועומק מחשופיהן.

שתקתי כאשר נוצל מעמד השבעת הנשיא כדי להפוך את הכנסת לבית-כנסת, בעזרת רבנים ותקיעות שופר...

יעקב מזורחי: בעזרת השם, גם הכנסת תהיה בית כנסת!

אורי אבנרי: ...אבל כאשר מנסים לכפות עלינו, ועל עובדי סיעותינו, לבוש של בית-כנסת — שלא לומר: של כנסייה קתולית — יש להשמיע מחאה ברורה והריפה מעל במה זו.

אנו חיים במדינת-ישראל בסוף המאה הי

הקרב על המיני

20, ולבושנו תואם את אקלים הארץ ואת הטעם והאופנה של סוף המאה הי-20.

מנחם יריד: מה זה שייך למזוזות? **אורי אבנרי:** את אלה ואת אלה מנשקים.

כשם שלא נסכים לחיות תחת עול של מיני הגים מימי קדם, שאבד ענינה הבלה — ואפ"י לו דובר אגודת ישראל אינו מציע לכפות עלינו להנהיג תפילין ולנשק מזוזה — כן לא נסכים שמישהו יכפה עלינו לבוש מתקופת המלך כה ויקטוריה, או מתקופת המלכה שזומציון.

בהתחלה זה היה מצחיק, אבל כאשר מעליבים יום-יום נשים עובדות בבית הזה, כאשר מפריעים לעבודתנו וסוגר עים בזכויות אנשים עובדים בשם השולחן ערוך — לפי דרישתם של עסקנים דתיים — הרי זה עובר אף את גבול המגוחך.

אני תובע להפסיק מייד התעללות זו, ולרפא את הכנסת מן השיגעון הזה.

כנסת, ונגד הטרדת כתב גרוזום פוסט שנעל סנדלים ללא גרביים. פעולות אלה מביישות את הכנסת בעיני הציבור, סיכס ח"כ אבנרי.

היינו הסיעה היחידה שפעלה בעניין זה. הגשנו תלונה לוועדת-הכנסת, וכך העמדנו את דרישתנו מול הדרושה של אנו"י שם. בהזדמנות הראשונה העלינו את העניין מעל דוכן הכנסת.

ניצלנו לצורך זה שתי הצעות-חוק, אחת של ה"מפד"ל ואחת של אנו"י, שביקשו להטיל עונשים על מי שמוכר תפילין ומזוזות מזוייפות. הצבעתי בעד הצעת המפד"ל ונמנעתי מהצבעה על הצעת אנו"י.

נימקתי הימנעות זו מעל הדוכן, כלהלן: אורי אבנרי: אני תומך בכל לבי בזכותם של אנשים דתיים לחיות על פי אמונתם, וממילא גם לרכוש מוותר ותפילין ללא חשש מפני זיוף או הונאה.

זכות זו שווה לזכותו של כל אדם לרכוש מוצרים ושירותים ללא חשש מפני זיוף או הונאה. ואיני מבין מדוע

פקידות הלובושות לבוש נאה, המקובל בציבור, מוכיח שהכנסת החליטה לסובב את השעון אחורה, ולנתק את עצמה גם בשטח זה מן הציבור הישראלי.

אין לסבול שיו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, או ח"כ אנו"י ישראל יעקב מזורחי, יכפו על הכנסת דפוסיים מהמאה שעברה. והוי מיתקפה חדשה ומגוחכת של הכפייה הדתית, הפעם במקדק הדמוקרטיה הישראלית.

הפרשה המזוזה הזאת מוכיחה שאכן הגיעה השעה לבחור בכנסת חדשה, שתהיה שונה כ"ה הרבה הפוליטי והביורוקרטי.

במיכתב חריף ליו"ר הכנסת מחה ח"כ אורי אבנרי נגד "הטרדת מזכירת סיעת מרי שנאסר עליה היום להיכנס למיזנון הכנסת כדי למסור לי הודעה, דבר המעליב אותה ללא שום הצדקה ופוגע בסיעתנו. אבקש לתת הוראה דחופה להפסיק מייד הטרדה בלתי-נסבלת זו."

ח"כ אבנרי גם מחה במיכתבו נגד גירוש מזכירת גח"ל מהמיזנון, בשעה שהיתה באמצע שיחה עם חברי

- (2) אם לא פורסם, כיצד נערכו הנשואין בלי פירסום?
- (3) האם יש סוג מיוחד של אורחים בישראל, הי משוחרר מחובת הפירסום, ואם כן, מי נמנה עם סוג זה?
- (4) האם מקובל שהרב הצבאי מבצע נשואין של אורח?
- (5) אם לא, מה הניע את הרב הצבאי הראשי לערוך נשואין אלה?
- (6) אם הרב הרב הצבאי הראשי מן המקובל, האם הגיב על כך משרד-הדתות בצורה כלשהי?
- (7) מי פעל כלושם-הנשואין בהתאם לחוק?

הצמרת מחלקת מתנה לעצמה

שאיחתה מס' 6282.

חה"כ אורי אבנרי שאף את שריה-אוצר: ידוע לי כי בנק-ישראל חילק במתנה מדליונים מזהב, שהונפקו בשנת 1964, לרגל מלאת 10 שנים להקמת הבנק. על כל אחד מהמדליונים הנ"ל חרות הסכום של 50 לירות, אך שוויי של כל מדליון בשוק הישראלי הוא 11 אלף לירות. בנק ישראל היקצה בשעתו, לצורך מתן מתנות, כ-700 מדליונים מהסוג הנ"ל.

בנק ישראל נתון לאחזרות הממשלה. הנני מבקש לדעת:

- (1) האם הידיעה הנ"ל נכונה?
- (2) כמה מדליונים מהסוג הנ"ל, שהונפקו במלאת עשר ללבנק ישראל, הוקצו בשעתו למתנות?
- (3) כמה מדליונים כנ"ל חולקו עד היום?
- (4) מי הם האישים שקיבלו מתנות כנ"ל?
- (5) מי אישר מתן מתנות כנ"ל?
- (6) האם קיימת ועדה ממשלתית, הקובעת חלוקת מתנות מטעם המדינה?
- (7) אם קיימת ועדה כנ"ל — האם הובא לידיעתה שוויי של המדליון הנ"ל, המחולק במתנה?

תשובת סגן שריה-אוצר צבי דינשטיין:

- (1) בשנת 1964 הונפק עליידי בנק ישראל, במסגרת ההנפקות השוטפות של מטבעות-זיכרון, מטבע לציון עשר לבנק ישראל, הערך הנקוב של המטבע הוא 50 לירות.
- המטבע נמכר בעת ההנפקה עליידי החברה הממשלתית למדליות — מטבעות מבחר של 250 לירות למטבע קישוט, וב-150 לירות למטבע רגיל.
- אין ביכולתי לקבוע שוויי של המטבע כיום. שוויי (המשך בעמוד 34)

אך האם זה נכון גם כיום?

היתה פגישת ניכסון-ברר'נייב. אחריה לא נותרו בעולם הערבי אשיות כאלו יכולים הערבים לקוות להתערבות אמריקאית ו/או סובייטית למען השלום הרצוי להם. כל הסימנים — ואוסף לכך גם את ההתרשמות אישית שלי אחרי ועידת-בולוניה — מעידים שרעיון פתיחת-הלוחמה נעלם בעולם הערבי.

שרהביטחון עצמו השמיע הערכה זו, וידוע לי שחוגי-ביטחון אחראים שותפים לה.

כמובן זה — האם עוד יש הצדקה לתקופת-שירות של שדוש שנים?

אני מציע שאלה זו בכל החומרה. איני מתיימר לענות עליה. רק מטכ"ל צה"ל, תוך שקילת כל הגורמים — יכול לתת את התשובה. אני מצפה ממנו שישקול את העניין מחדש, בעתיד הקרוב, ושיקח בחשבון גם את הזכויות של אדם צעיר על סף חייו העצמאיים, ואת צורכי המשק, המשוער לכוח-אדם בכל השטחים והמישורים.

לא הנשתי על כך הצעת-חוק פרטית או הצעה לסדר היום, מפני שלא הייתי רוצה שנושא זה דווקא יהפוך עילה להתנצחות מיפלגתית, או ריב של יוקרה.

אבר אני מביע מישאנה — היותי אומר: מישאנה נמרצת — שכל העניין יישקף מחדש במטב"ק, במישרר-הביטחון ובממשלה. אני משוכנע ששיקול זה יביא לקיצור תקופת-השירות השנתיים והצני לפחות.

עוד באותו יום הבטיח דיין לערוך דיון מחדש בעניין, ורמז שהחלטת תהיה חיובית — אך לא לאלתר.

נשואין של משה דיין

על רקע אחר התנגשו השבוע עם משה דיין, כאשר הגשנו את השאלתה הבאה:

אל: שר הדתות.

מאת: ח"כ אורי אבנרי.

ידוע כי אדם המבקש לשאת אשה בישראל חייב לפרסם זאת בעיתונות שבועיים מראש, כדי שכל מי שיש לו סיבה להתנגד — יוכל לעשות זאת.

בשבוע שעבר נשא השר משה דיין אשה, שזכתה בשעתו לגירושין בבית-הדין הרבני. הנשואין בוצעו עליידי הרב הצבאי הראשי.

הריני מבקש לדעת:

- (1) האם פורסם דבר נשואיו של השר דיין שבועיים מראש, כמקובל? אם כן — היכן ומתי?

להוריד התקופה של שירות החובה

פעולתנו העיקרית היתה, השבוע, להפעיל לחץ להורדת שירות-החובה משלוש שנים לשנתיים וחצי — לאלתר, ותוך קיצור השירות של המשרתים כעת צה"ל. פעלנו למען מטרה זו במשך שנים. השבוע הגברנו את הלחץ.

הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום, למען מטרה זו. הנשיאות לא הכירה בדחיפות. (ובאמת, מה דחוף לחבריה?)

לאחר מכן ניצלנו את הדיון על הצעת-החוק לתי קון חוק-שירות-ביטחון, שהובא עליידי משה דיין לי-כנסת. הייתי המשתתף היחיד בדיון זה. בין השאר אמרתי:

אורי אבנרי: ...כי הצעת-חוק הנוגעת לי שירות כצה"ל קשורה בשאלה היסודית: האם יש משנה זו הצדקה לתקופת שירות-החובה של שדוש שנים?

שאלה זו חוזרת ועולה בהכרח. היא חוזרת מפני ששלוש שנים בחייו של צעיר הן תקופה עצומה, כימעט נצח קטן. שלוש שנים בהן נדחות כל התוכניות, הלימודים, ההתבססות בעבודה. שלוש שנים, שאין להן תחליף, כל צעיר ישראלי מוכן לתת תקופה זו — וכל תקופה אחרת — כשהוא משוכנע לחלוטין שהדבר דרוש להגנה על המדינה. מי שמוכן למסור את חייו על מיזבח זה, בוודאי מוכן לתת חודשים ושנים.

אולם אנו חייבים לצעירים אלה דבר מיני מרי אחר: שנשאף את עצמנו בכך עת: האם זה דרוש? האם זה דרוש כעת?

את השאלה הזאת מציג הציבור לכנסת, ואותה חייבת — חייבת — הכנסת להציג לממשלה.

לפני כמה חודשים, כאשר הוצגה השאלה שוב, שררה בחוגים אחראים ההרגשה שיש בסיס סביר כלשהו לחשש שמא עלולה מצדדים לפתוח במלחמה חדשה. נשיא מצריים יכול היה להגיע למסקנה שפתיחת פעולות-איבה בקנה-מידה גדול תועיק למיזורה התיכון את המעצמות הגדולות, ושאלה יפכו על ממשלת ישראל את השלום שממשלה זו מסרבת להסכים לו (לא אכנס כאן היום לשאלה המדינית אם עמדו זו של ממשלתנו, ושל השר משה דיין, תביא ארצה או קלה לעתיד המדינה).

כל עוד היה קיים חשש זה, בלתי כלשהי של סבירות מותר היה לחוגי-הביטחון האחראים לדגול בדעה שאין לקצר את תקופת-השירות.